

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Radovana Havelce a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Jana Vyklického v právní věci žalobce **P. Č.**, proti žalovanému **Ústavnímu soudu České republiky**, se sídlem Brno, Joštova 8, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 25. 2. 2014, č. j. 30 A 18/2012 - 35,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou podanou u Krajského soudu v Brně domáhal přezkumu postupu správy Ústavního soudu a vydání rozsudku, jímž by bylo Ústavnímu soudu zakázáno pokračovat v porušování žalobcova práva na řádně přijetí a zpracování podání podatelnou či jinou kanceláří tohoto soudu a přikázáno, aby obnovil stav před zásahem v roce 2009. Dále žalobce touto žalobou usiloval o vydání rozhodnutí, jímž by bylo určeno, že vytvoření personálních spisů Spr.ÚS 56/09, Spr.ÚS 9/10, Spr.ÚS 30/11 bylo nezákonným zásahem správy Ústavního soudu, a přikázáno České republice, aby žalobci vydala zadostiučinění. Konečně žalobce zamýšlel žalobou dosáhnout vydání takového rozhodnutí, kterým by bylo určeno, že zadržení písemností určených předsedovi a místopředsedovi Ústavního soudu bylo nezákonným porušením listovního tajemství.

Usnesením ze dne 25. 2. 2014, č. j. 30 A 18/2012-35 (dále též jen „napadené usnesení“), krajský soud řízení o žalobě postupem dle ustanovení § 47 písm. c) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), ve spojení s § 9 odst. 1 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o soudních poplatcích“), zastavil, neboť žalobce ve stanovené lhůtě nezaplatil soudní poplatek. V odůvodnění tohoto usnesení krajský soud uvedl,

že soudní poplatek spolu s podáním žaloby nebyl uhrazen, a proto byl žalobce k jeho úhradě vyzván usnesením ze dne 19. 6. 2013, č. j. 30 A 18/2012 - 13. Soudní poplatek však přesto zaplacen nebyl a nadto žalobce požádal o osvobození od soudních poplatků. Jeho žádost byla usnesením ze dne 28. 8. 2013, č. j. 30 A 18/2012 - 18, zamítnuta, a druhým výrokem tohoto usnesení byl žalobce k zaplacení soudního poplatku vyzván opětovně. Usnesení krajského soudu ze dne 28. 8. 2013, č. j. 30 A 18/2012-18, sice napadl žalobce kasační stížností, tu však Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 27. 11. 2013, č. j. 1 As 116/2013, zamítl.

Proti usnesení o zastavení řízení ze dne 25. 2. 2014, č. j. 30 A 18/2012 - 35, brojí nyní žalobce (dále jen „stěžovatel“) podáním, které je podle svého obsahu kasační stížností. V ní explicitně neodkázal na konkrétní zákonem předpokládaný stížnostní důvod. Z povahy napadeného rozhodnutí je nicméně zřejmé, že je namítán důvod podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. Jak vyplývá z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu, tento kasační důvod fakticky konzumuje i důvody uvedené v § 103 odst. 1 písm. a), c), d) s. ř. s.; z povahy věci je vyloučen jen důvod podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Právní subsumpce kasačních důvodů pod konkrétní písmena ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s. je přitom záležitostí právního hodnocení věci Nejvyšším správním soudem a nejde o nedostatek návrhu, který by bránil jeho věcnému projednání (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 1. 2004, č. j. 2 Afs 7/2003 - 50, publikovaný pod č. 161/2004 Sb. NSS; všechna rozhodnutí zdejšího soudu jsou dostupná z <http://www.nssoud.cz>).

Stěžovatel ve své kasační stížnosti uvádí, že u krajského soudu probíhají „*machinace s nápadem*“, neboť senát 30 A činí úkony u každé žaloby, kterou stěžovatel kdy k tomuto soudu podal. Tato skutečnost ve stěžovateli vyvolává podezření, že byl odňat svému zákonnému soudci. Dále stěžovatel krajskému soudu vytýká, že nerespektoval právní názor vyjádřený v rozhodnutích sp. zn. 3 As 59/12 a 4 As 88/12, v nichž Nejvyšší správní soud uznal obdobně koncipovaná „*čestná prohlášení*“ stěžovatele o jeho majetkových poměrech. V návaznosti na soudem zasláný tiskopis č. 060 stěžovatel uvádí, že se necítí povinen vyjadřovat se v právnícké terminologii a vůči tomuto tiskopisu vznáší výhrady, jako například že nezahrnuje kolonku „*způsob bydlení*“, že nepředpokládá, že by osoba nemusela mít kde bydlet, a v neposlední řadě, že je tento tiskopis objemný a stěžovatele jeho zaslání nadměrně finančně zatěžuje. Jako důvod, proč k tomuto tiskopisu není připojena stvrzenka o vyplacení státní sociální podpory, uvádí stěžovatel, že soud jejího doložení „*bez tak nedbá*“ (jako např. v řízení sp. zn. 30 A 30/12). Stěžovatel dále ostře nesouhlasí s výkladem pojmu „*přes tři tisíce korun*“ a namítá, že se zcela jednoznačně a logicky jedná o částku v rozmezí 3.001 Kč až 3.499 Kč, nikoli 4.000 Kč či 8.000 Kč. Krajský soud rovněž dlouhodobě tápe v povaze dávky, kterou stěžovatel pobírá ze systému sociálního zabezpečení, což se projevuje mj. tím, že ho několikrát vyzýval k prokázání výše (stěžovatelem údajně pobíraného) invalidního důchodu. Měl-li krajský soud za to, že stěžovatel „*je blb*“, měl mu ustanovit zástupce; jelikož se tak nestalo, domnívá se stěžovatel, že mu bylo upřeno právo na právní pomoc. Konečně, krajský soud byl povinen aplikovat zákon, nikoli „*judikáty*“ (které navíc z věcného hlediska na nyní souzenou věc vůbec nedopadají), a po vydání rozsudku Nejvyššího správního soudu měl stěžovatele opětovně vyzvat k úhradě soudního poplatku, což neučinil. Stěžovatel v této souvislosti opakuje, že nedisponuje dostatečnými finančními prostředky, a proto v jeho případě bylo na místě očekávat, že soudní poplatek nezaplatí na počátku řízení, a tím méně před rozhodnutím o žádosti o osvobození od soudních poplatků. Část kasačních námitek míří také proti usnesení krajského soudu ze dne 28. 8. 2013, č. j. 30 A 18/2012-18, o zamítnutí žádosti o osvobození od soudních poplatků, a rovněž proti rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 11. 2013, č. j. 1 As 116/2013, kterým byla zamítnuta kasační stížnost proti naposledy uvedenému usnesení krajského soudu. Závěrem kasační stížnosti se pak stěžovatel v obecné rovině vyjadřuje k přípustnosti kasační stížnosti proti

pokračování

procesním rozhodnutím, k rozdílu mezi petitem a námitkami opravného prostředku a k povinnosti soudů řádně odůvodnit i negativní procesní rozhodnutí.

Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval přípustností kasační stížnosti. Konstatuje, že je podána včas a že jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, což explicitně vyplývá z dikce § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.; tomu koresponduje poučení, kterého se stěžovateli dostalo v závěru napadeného usnesení.

Ze soudního spisu nicméně zjevně vyplývá absence dvou podmínek řízení. Především nebyl zaplacen soudní poplatek za kasační řízení [§ 2 odst. 2 písm. b) zákona o soudních poplatcích a Položka 14a) bod 2 písm. a) Sazebníku poplatků, který tvoří přílohu jmenovaného zákona] a stěžovatel též není zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Zdejší soud nicméně na těchto náležitostech pro specifickou přírodu případu netrval, neboť stěžovatel se domáhá zrušení rozhodnutí, jímž bylo předmětné řízení zastaveno právě pro nezaplacení soudního poplatku (obdobně viz například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 10. 2007, č. j. 1 Afs 65/2007 - 37).

Nejvyšší správní soud tedy přezkoumal napadené usnesení v rozsahu podané kasační stížnosti (§ 109 odst. 3, věta před středníkem s. ř. s.) a z důvodů v ní uvedených (§ 109 odst. 4, věta před středníkem s. ř. s.). Ve věci přitom rozhodl bez nařízení jednání, za podmínek vyplývajících z § 109 odst. 2, věty první s. ř. s.

Kasační stížnost není důvodná.

Za stěžejní považuje Nejvyšší správní soud kasační námitku, již stěžovatel brojí proti postupu krajského soudu po vydání rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 11. 2013, č. j. 1 As 116/2013. Stěžovatel krajskému soudu vytýká, že namísto toho, aby jej znovu vyzval k zaplacení soudního poplatku, řízení o žalobě zastavil.

Stěžovatele je nutno především upozornit, že poplatková povinnost mu vznikla již s podáním žaloby (která byla k poštovní přepravě předána dne 31. 1. 2012 a krajskému soudu doručena dne 2. 2. 2012). Stěžovatel sice namítá, že uhrazení soudního poplatku již v tomto okamžiku, respektive do doby rozhodnutí o jeho žádosti o osvobození od soudního poplatku, od něj nebylo reálné očekávat, neboť je známo, že disponuje pouze „malými finančními prostředky“, Nejvyšší správní soud však nevidí rozumný důvod, proč by soudy při posuzování splnění poplatkové povinnosti měly vůči méně majetným žalobcům *a priori* volit jiný procesní postup, než vůči žalobcům, u nichž nejsou jejich majetkové poměry v době podání žaloby známy. Taktéž není důvod, proč by méně majetným osobám měly být bez dalšího stanovovány delší lhůty k úhradě soudních poplatků. S ohledem na konstantní (a správním soudům notoricky známý) postoj stěžovatele k úhradě soudního poplatku i v řadě jiných řízení, která před soudy vede, lze navíc důvodně pochybovat, že by jakákoli forma vstřícnosti vůči stěžovateli (například poskytnutí delší lhůty k úhradě soudního poplatku) mohla něco změnit nejen na jeho schopnosti, ale především na míře jeho ochoty soudní poplatek zaplatit. Postup krajského soudu, který stěžovatele poté, co současně s podáním žaloby soudní poplatek neuhradil, vyzval ke splnění této povinnosti v náhradní lhůtě, proto považuje Nejvyšší správní soud za zcela standardní. V rámci takto stanovené desetidenní lhůty měl stěžovatel možnost napravit své opomenutí a dodatečně soudní poplatek zaplatit, eventuelně podat žádost o osvobození od soudního poplatku, což také neúspěšně učinil (viz usnesení ze dne 28. 8. 2013,

č. j. 30 A 18/2012-18, jímž krajský soud stěžovatelovu žádost o osvobození od soudních poplatků zamítl). Popsaný postup krajského soudu byl rozsudkem zdejšího soudu ze dne 27. 11. 2013, č. j. 1 As 116/2013 (kterým byla zamítnuta kasační stížnost proti naposledy uvedenému usnesení krajského soudu) aprobován a jakákoli další polemika s procesními kroky krajského soudu v této fázi řízení je nyní již zcela bezpředmětná.

Lze tedy konstatovat, že poplatková povinnost žalobci vznikla již s podáním žaloby a žádání z následných výzev k dodatečné úhradě soudního poplatku na této skutečnosti ničeho nemění. Společným rysem všech náhradních lhůt je pouze to, že okamžik splnění poplatkové povinnosti fakticky oddalují v žalobcův prospěch.

Co se týče postupu, který krajský soud zvolil poté, co byl informován o výše zmíněném pravomocném rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 11. 2013, č. j. 1 As 116/2013, je třeba na prvním místě zdůraznit, desetidenní lhůta k zaplacení soudního poplatku stanovená stěžovateli usnesením krajského soudu, běžela (i přes podanou kasační stížnost) od čtvrtka 26. 9. 2013 (kdy stěžovatel uvedené usnesení převzal) do pondělí dne 7. 10. 2013 (viz § 40 odst. 3 s. ř. s., podle kterého připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den). Definitivní povaha tohoto usnesení, tedy to, že stěžovatele poplatková povinnost neodvratně stíhá, pak vyplynula právě z rozsudku Nejvyššího správního soudu, který stěžovatel obdržel dne 20. 12. 2013. I přesto, že kasační stížnosti nebyl přiznán odkladný účinek, krajský soud postupoval způsobem maximálně šetrícím procesní práva stěžovatele, neboť vyčkal rozhodnutí kasačního soudu a o zastavení řízení rozhodl teprve po zhruba dvou měsících poté, co rozsudek Nejvyššího správního soudu o této kasační stížnosti nabyt právní moci. Lze jistě obecně připustit, že krajský soud by poté, co obdrží rozhodnutí, kterým byla zamítnuta kasační stížnost proti jeho usnesení o zamítnutí žádosti o osvobození od soudních poplatků (spojené se stanovením náhradní lhůty ke splnění poplatkové povinnosti), měl zásadně stanovit poplatníkovi (žalobci) ke splnění této povinnosti novou náhradní lhůtu, v posuzovaném případě však tento procesní deficit nemohl žádným způsobem stěžovatele na jeho právech poškodit. Důvodem je nejen fakt, že stěžovatel v daném případě disponoval fakticky lhůtou ke splnění poplatkové povinnosti v délce zhruba půl roku, neboť dodatečnou výzvu ze dne 28. 8. 2013, č. j. 30 A 18/2012 - 18, převzal dne 26. 9. 2013 a nyní přezkoumávané usnesení o zastavení řízení mu bylo doručeno teprve dne 28. 3. 2014 (kdy ještě mohl soudní poplatek zaplatit), ale je nutno zejména přihlídnout ke konstantnímu chování stěžovatele v jím vedených řízeních. Nejvyšší správní soud zde má na mysli fakt, že stěžovatel setrvale vyvolává spory, které evidentně vede pouze za účelem samotného vedení řízení, a kde pouze zneužívá ustanovení upravující průběh řízení vyvoláváním různých incidenčních řízení a podáváním návrhů, jejichž zjevná iracionalita mu musí být známa. Typickým případem jsou dnes již stovky řízení před zdejším soudem, jejichž předmětem je právě rozhodování ve věcech jeho poplatkové povinnosti. Stěžovatel je mimo jakoukoli pochybnost obeznámen s tím, že ho obecně stíhá poplatková povinnost i s tím, jakým způsobem probíhá případné řízení o osvobození od soudních poplatků. Tvrzení, že nestanovením nové náhradní lhůty pro zaplacení soudního poplatku bylo atakováno jeho právo na spravedlivý proces, tak Nejvyšší správní soud odmítá jako zcela účelové; svévolnému a obstrukčnímu počínání účastníka řízení, tedy zneužívání jeho procesních práv, soudní ochrana nepřísluší.

Pokud jde o další stížnostní námitky, jako nedůvodné shledává Nejvyšší správní soud především nařčení, že stěžovateli byl v řízení před krajským soudem odňat jeho zákonný soudce. Obsahově prakticky totožnou námitku řešil zdejší soud například v řízení vedeném pod sp. zn. Nao 28/2014, a to v souvislosti s námitkou podjatosti, kterou stěžovatel vznesl vůči členům senátu 30 A Krajského soudu v Brně v jiné věci. V usnesení ze dne 19. 2. 2014,

pokračování

č. j. Nao 28/2014-23, dospěl zdejší soud k závěru, že dle ustanovení odst. 1 obecné části rozvrhu práce správního úseku Krajského soudu v Brně platí, že „*věci, v nichž je dána totožnost účastníků řízení nebo totožnost napadaného rozhodnutí, přiděluje vedoucí kanceláře témuž senátu. Napadne-li znovu žaloba ve věci, v níž bylo dříve krajským soudem vydáno zrušující rozhodnutí, přidělí vedoucí kanceláře takovou žalobu do toho senátu, v němž bylo takové rozhodnutí vydáno*“. Uvedené platí i pro případy, v nichž již dříve rozhodl krajský soud a v nichž věc tomuto soudu napadla opětovně. Nezbyvá tedy než ve shodě s naposled citovaným usnesením zopakovat, že rozvrh práce představuje zákonný prostředek [§ 41 až § 45 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích)] realizace ústavního práva na zákonného soudce dle ustanovení čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Rozvrh práce je veřejný a mimo jiné se v něm stanoví složení jednotlivých senátů a rozdělení jednotlivých věcí, které mají být u konkrétního soudu projednány a rozhodnuty, do soudních oddělení. Stejně jako přidělování žalob v souladu s tímto rozvrhem práce nezakládá podjatost členů tohoto senátu, nelze přisvědčit stěžovateli ani v tom, že u Krajského soudu v Brně dochází k „*machinacím s nápadem*“.

Značná část stížnostních námitek míří proti důvodům, pro které krajský soud stěžovateli nepřiznal beneficium osvobození od soudních poplatků. Nejvyšší správní soud v řízení o této kasační stížnosti nicméně nemohl tyto námítky věcně posoudit, neboť na podkladě stížnostního důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. zkoumá pouze to, zda byly splněny podmínky pro zastavení řízení o žalobě. Předmětem tohoto kasačního řízení tak není a nemůže být otázka, zda má být účastník řízení osvobozen od soudních poplatků či zda mu mohl či měl být ustanoven zástupce z řad advokátů, neboť tu řešil krajský soud v jiném usnesení, proti němuž se mohl stěžovatel samostatně bránit (a také bránil) kasační stížností (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne ze dne 27. 11. 2013, č. j. 1 As 116/2013, v němž se tento soud s prakticky totožnými námítkami vypořádal naprosto vyčerpávajícím způsobem).

Uvedený rozsudek ostatně nepřímou odpověď i na námitku spočívající v odkazu stěžovatele na řízení před rozšířeným senátem zdejšího soudu, vedené pod sp. zn. 3 As 125/2012 (proti věci sp. zn. 1 Afs 65/2007). V usnesení ze dne 20. 5. 2014, č. j. 3 As 125/2012 - 43, dospěl zmíněný rozšířený senát k závěru, že proti usnesení krajského soudu, jímž byla zamítnuta žádost o osvobození od soudních poplatků, je kasační stížnost přípustná. Tento právní názor byl (i bez znalosti výsledku uvedeného řízení před rozšířeným senátem) *de facto* respektován i v řízení o kasační stížnosti stěžovatele proti usnesení krajského soudu o zamítnutí jeho žádosti o osvobození od soudních poplatků, neboť tato kasační stížnost nebyla odmítána jako nepřípustná, nýbrž byla projednána meritorně (viz opakovaně zmíněný rozsudek ze dne 27. 11. 2013, č. j. 1 As 116/2013 - 16).

Konečně, co se týče obecných pojednání o struktuře soudních rozhodnutí či jiných podání směřujících k soudům od účastníků řízení, tato část kasační stížnosti není pro svou obecnost a nekonkrétnost vůbec způsobilá k tomu, aby byla samostatně jakkoli vypořádána.

S ohledem na shora uvedené lze uzavřít, že krajský soud nepochybil, pokud řízení o žalobě zastavil. Stěžovatel byl řádně vyzván k zaplacení soudního poplatku a byla mu stanovena přiměřená lhůta k jeho zaplacení; během této náhradní lhůty ovšem soudní poplatek nezaplatil a neučinil tak ani později, a to do doby, kdy bylo vydáno usnesení o zastavení řízení. Na základě všech shora uvedených důvodů tedy Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl (§ 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s.).

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého, *nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.* Stěžovatel byl v dané věci neúspěšný; právo na náhradu nákladů řízení mu proto nenáleží. Pokud jde o procesně úspěšného účastníka - žalovaného, v jeho případě nebylo zjištěno, že by mu v souvislosti s tímto řízením nějaké náklady vznikly.

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 10. července 2014

Mgr. Radovan Havelec
předseda senátu